

یادداشت؛

اهداف سفر سرلشکر باقری به چین / مقابله با یکجانبه گرایی آمریکا

آنچه اهمیت سفر سرلشکر باقری را به چین دوچندان می کند، منافع مشترک ایران و چین در مقابله با یکجانبه گرایی آمریکا و همچنین حفظ امنیت غرب آسیا و کاهش تنش ها در این منطقه راهبردی جهان است.

به گزارش گروه سیاسی ایسکانیوز، سرلشکر باقری، رییس ستاد کل نیروهای مسلح کشورمان روز چهارشنبه هفته گذشته برای دیداری سه روزه به همراه هیاتی بلندپایه از نظامیان ایرانی به چین سفر کرد. این سفر را باید نقطه عطفی مهم در تاریخ روابط نظامی دو کشور ایران و چین و نویدبخش گسترش بیش از پیش همکاری ها در عرصه ی نظامی و امنیتی به شمار آورد.

انجام این دیدار در آستانه جشن هفتادمین سالگرد تاسیس جمهوری خلق چین نشانه ای از حسن نیت دو کشور و آغاز راهی روشن در دیپلماسی دفاعی و همکاری های زیربنایی محسوب می شود. برگزاری دوره های آموزشی، افزایش مبادلات و دید و بازدیدهای بلند پایه، برگزاری تمرینات مشترک، تبادل تجربیات میان نیروهای مسلح و پیشبرد توافقات در چارچوب مناسبات راهبردی مشارکت جامع پایدار دو کشور که از سال ۲۰۱۶ میلادی برقرار شده است از اهم موضوعات مطرح شده در نشست های سرلشکر باقری با مقامات پکن در سفر به چین بود.

اما آنچه اهمیت این سفر را دوچندان می کند علایق و منافع مشترک ایران و چین در مقابله با یکجانبه گرایی آمریکا و همچنین حفظ امنیت غرب آسیا و کاهش تنش ها در این منطقه راهبردی جهان است. در ادامه به بررسی بیشتر این دو مساله خواهیم پرداخت.

مقابله با یکجانبه گرایی آمریکا در جهان

آغاز دوران ریاست جمهوری ترامپ فصل نوینی از دیدگاه های امپریالیستی رهبران کاخ سفید نسبت به قدرت های جهانی و منطقه ای را به نمایش گذاشت. یکی از مهم ترین عرصه های این نگاه یکجانبه گرایانه در رفتار ایالات متحده نسبت به چین هویدا شد. شروع جنگ تجاری واشنگتن علیه پکن از یک سال پیش تاکنون روابط اقتصادی این دو کشور و همچنین تجارت جهانی را تحت تاثیر خود قرار داده است.

همچنین در بعد سیاسی و امنیتی هم تنش ها میان چین و آمریکا فزونی یافته است. فروش جنگ افزارهای آمریکایی به تایوان، دخالت آشکار واشنگتن در مسایل هنگ کنگ و تشویق مردم این منطقه به طغیان علیه حاکمیت دولت مرکزی چین، حضور سنگین نظامی در دریای جنوبی چین، افزایش همکاری های نظامی با همسایگان چین و در نهایت گفتگوهای بی سرانجام با رهبر کره شمالی فهرستی بلندبالا از نگرانی های امنیتی چین نسبت به آمریکاست.

از سوی دیگر جمهوری اسلامی ایران نیز پس از خروج غیرقانونی آمریکا از برجام تحت شدیدترین تحریم های اقتصادی قرار گرفته و سیاست فشار حداکثری واشنگتن موانع بسیاری بر سر راه تجارت تهران با دیگر کشورها و از جمله پکن قرار داده است. علاوه بر این، تنش آفرینی های کاخ سفید در غرب آسیا و به ویژه خلیج فارس، تهدید متحدان ایران و جبهه مقاومت از بعد سیاسی و امنیتی نیز نگرانی

هایی ایجاد کرده است.

در چنین شرایطی است که دو کشور ایران و چین به این باور رسیده اند که بیش از پیش به کمک یکدیگر نیاز داشته و می توانند با گسترش همکاری های اقتصادی، سیاسی و نظامی، واشنگتن را در رسیدن به اهدافش تا حد زیادی ناکام کنند. وابستگی متقابل دو کشور سبب ورق خوردن فصل جدیدی در روابط دو جانبه خواهد شد.

امنیت غرب آسیا و خلیج فارس

اهمیت راهبردی منطقه غرب آسیا و به ویژه خلیج فارس و تنگه هرمز به عنوان منبع تامین و انتقال نفت بر کسی پوشیده نیست. کشور چین نیز به عنوان یکی از دو قدرت اصلی اقتصادی جهان برای تداوم رشد اقتصادی و حفظ جایگاه خود در رقابت با ایالات متحده و اتحادیه اروپا به شدت به منابع انرژی و از آن میان نفت غرب آسیا نیازمند است.

مهم ترین نکته برای چین حفظ امنیت در غرب آسیا است تا خللی به امنیت اقتصادی این کشور وارد نشود. در این میان گسترش تروریسم و به خطر افتادن منافع پکن خطر عمده ای به شمار می آید. برهم خوردن ثبات کشورهای منطقه بر اثر ظهور گروه های تروریستی سلفی و تکفیری که از سوی آمریکا و متحدان منطقه ای آن تقویت می شوند از چشم رهبران چین پنهان نیست.

بدین ترتیب گسترش همه جانبه روابط با ایران به عنوان لنگر ثبات در منطقه با قدرت بالای نظامی و پتانسیل فراوان اقتصادی بهترین گزینه برای سردمداران پکن خواهد بود. چینی ها برنامه ای بلند مدت برای حضور در غرب آسیا و افزایش روابط اقتصادی و سیاسی خود با کشورهای این منطقه در سر می پروراند و داشتن دوستی چون ایران این امکان را به بهترین وجه در اختیار آنها قرار می دهد.

سفر سرلشکر باقری به چین آغازگر فصل نوینی از همکاری های نظامی و امنیتی دوجانبه ایران و چین خواهد بود. علایق و منافع مشترک دو کشور میدان گسترده ای از فعالیت ها را فراهم آورده که به تعمیق روابط تهران و پکن می انجامد. میل فراوان چینی ها به حضور نظامی در دریای عمان و احتمال حضور نیروی دریایی این کشور در رزمایش مشترک ایران و روسیه در این منطقه گویای اهمیت ایران برای مقامات چین است.

چین تمایل دارد همانطور که آمریکا در مرزهای جنوبی اش حضور دارد در غرب آسیا و خلیج فارس حضور داشته و جلوی یکه تازی واشنگتن و بحران آفرینی در منطقه را با کمک ایران بگیرد. همچنین همکاری چین در گسترش ظرفیت های بندر چابهار و نقش راهبردی این بندر در آینده اقتصادی و امنیتی منطقه را هم باید در نظر داشت. علاقه وافر چین به نقش آفرینی در کشور همسایه ی ایران یعنی افغانستان زمینه مشارکت و همکاری موثر دیگری در روابط تهران و پکن است.

آن طور که به نظر می رسد باید از این پس منتظر خبرهای بسیاری درباره همکاری های فنی، صنعتی و نظامی دو کشور باشیم؛ اینکه ایران توان ساقط کردن بهترین و پیشرفته ترین پهپاد آمریکایی را به دست آورده و همچنین چین در عرصه هوایی و فضایی قطبی مهم محسوب می شود زمینهبسیار مناسبی برای همکاری های علمی دو کشور فراهم آورده است که در آینده میوه های آن به بار خواهد نشست.

امیر حسین رجبی معمار